

NYILVÁNOS: 2009. június 30. 8:30 órától!

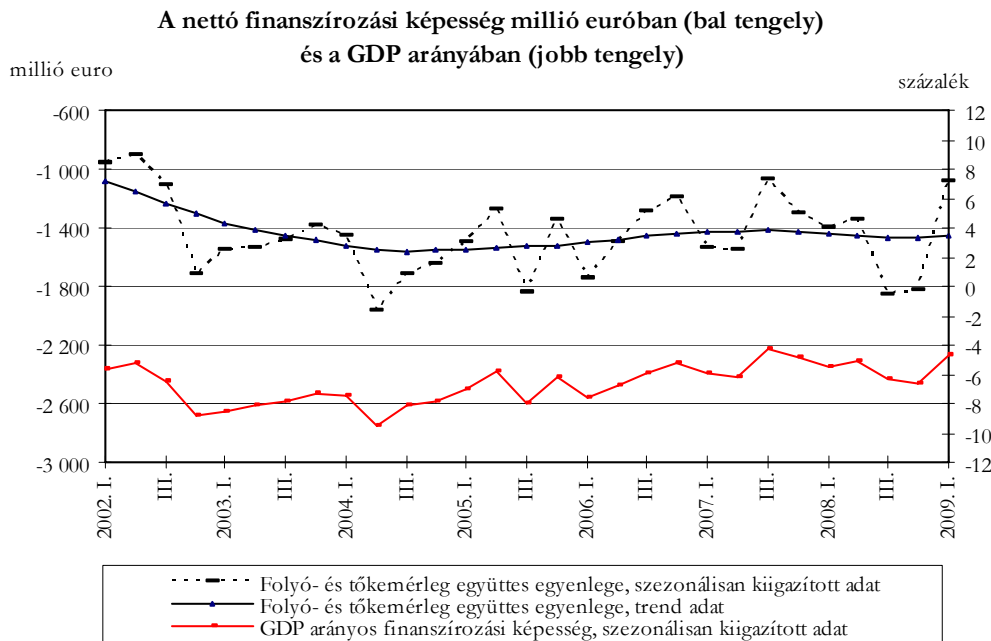
Statisztikai közlemény
a fizetési mérleg alakulásáról
2009. I. negyedév

Az MNB a meghirdetett adatközzételési és -felülvizsgáló gyakorlatával összhangban 2009. június 30-án először publikálja a 2009. I. negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, és módosítja a 2008. I-IV. negyedéves adatokat.¹

2009 I. negyedévében a külfölddel szemben fennálló finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőke mérleg együttes egyenlege) 272 millió euro (95 milliárd forint) volt. 1995 óta nem volt arra példa, hogy ez a mutató pozitív előjelű legyen. Az első negyedéves bevételi többlet mögött egyrészt a csökkenő gazdasági teljesítmény mellett javuló egyenlegű reálgazdasági és jövedelem mérleg egyenlegek, másrészt pedig a kiemelkedő mértékű EU-transzferek állnak.

A szezonális hatások kiszűrésével a finanszírozási igény 1078 millió euro volt, a GDP 4,8 százaléka volt, ami az előző negyedévhez képest 1,8 százalékpontos javulást jelent.

1. ábra

¹ A most megjelenő negyedéves adattal 2008-ra rendelkezésre áll mind a négy negyedéves adat, ezt azonban a közvetlen tőkebefektetésekhez kapcsolódó jövedelmek becsléte miatt az MNB nem tekinti éves adatnak. Ennek megfelelően az MNB honlapján a 2008-as adatokat csak a negyedéves idősorok tartalmazzák. A 2008-as éves fizetési mérleg adatokat a publikációs rendnek megfelelően 2009 szeptemberében teszi közzé az MNB.

1. tábla
A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása

millió euro

	2008					2009
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év	I.n. év
1. Reálgazdasági tranzakciók	449	413	188	-53	997	822
<i>Export</i>	21 469	22 472	22 207	19 847	85 994	16 396
<i>Import</i>	21 019	22 059	22 019	19 900	84 997	15 574
1.1. Áruforgalom	372	131	-324	-93	86	685
1.1.1. <i>Export</i>	18 630	19 121	18 116	16 448	72 314	13 682
1.1.2. <i>Import</i>	18 259	18 989	18 439	16 541	72 228	12 997
1.2. Szolgáltatások	77	282	511	40	910	137
1.2.1. <i>Idegenforgalom, egyenleg</i>	192	347	455	368	1 361	207
<i>bevétel</i>	682	988	1 451	981	4 101	756
<i>kiadás</i>	490	641	996	613	2 740	549
1.2.2. <i>Egyéb szolgáltatások, egyenleg</i>	-114	-65	56	-328	-451	-69
<i>bevétel</i>	2 156	2 363	2 640	2 419	9 579	1 958
<i>kiadás</i>	2 270	2 429	2 584	2 746	10 029	2 028
2. Jövedelem és transzfermérték	-2 100	-2 424	-2 846	-2 530	-9 899	-1 413
2.1.. Jövedelmek	-1 845	-2 127	-2 506	-2 108	-8 586	-1 471
2.1.1. <i>Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem</i>	-784	-819	-901	-865	-3 368	-652
2.1.2. <i>Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem</i>	-1 297	-1 597	-1 895	-1 525	-6 314	-987
2.1.3. <i>Munkanálallalói jövedelmek</i>	236	289	289	282	1 096	168
2.2.. Viszonyatlan folyó átutalások	-255	-297	-339	-422	-1 313	58
3. Folyó fizetési mérleg	-1651	-2011	-2658	-2583	-8903	-591
4. Tőkemérleg	788	126	139	67	1 121	863
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás	1 420	-1 174	536	315	1 097	159
5.1. <i>Külföldön</i>	-357	535	-472	-879	-1 174	-251
5.1.1. <i>Részvény és egyéb részesedés</i>	-111	-87	-191	-704	-1 092	-82
5.1.2. <i>Újrabefektetett jövedelem</i>	-246	622	-282	-175	-82	-169
5.2. <i>Magyarországon</i>	1 399	-580	1 331	2 573	4 722	656
5.2.1. <i>Részvény és egyéb részesedés</i>	337	143	162	821	1 464	200
5.2.2. <i>Újrabefektetett jövedelem</i>	1 062	-723	1 168	1 752	3 259	456
5.3. <i>Portfólió befektetések, részvény és egyéb részesedés</i>	379	-1 129	-323	-1 379	-2 452	-246
6. Adóssággeneráló finanszírozás	805	3 185	2 418	2 158	8 566	-258
6.1. <i>Adóssággeneráló finanszírozás, közvetlen tőkebefektetések egyéb tőke nélkül</i>	1 365	1 977	3 212	2 360	8 914	-115
6.1.1. <i>Követelés</i>	-749	-316	-84	-718	-1 866	-2 684
6.1.2. <i>Tartozás</i>	2 113	2 293	3 295	3 078	10 780	2 569
6.2. <i>Közvetlen tőkebefektetések egyéb tőke</i>	-560	1 207	-794	-202	-348	-143
6.2.1. <i>Külföldön</i>	17	47	-444	391	11	-23
6.2.1.1. <i>Követelés</i>	-29	-7	-453	360	-129	-49
6.2.1.2. <i>Tartozás</i>	46	54	10	31	140	26
6.2.2. <i>Magyarországon</i>	-577	1 160	-350	-592	-359	-120
6.2.2.1. <i>Követelés</i>	-977	-482	233	-995	-2 221	-3 364
6.2.2.2. <i>Tartozás</i>	400	1 642	-583	402	1 862	3 244
7. Külfölddel szembeni finanszírozási képesség						
7.1. <i>Felülről számított (folyó és tőkemérleg)</i>	-862	-1 885	-2 519	-2 516	-7 782	272
7.2. <i>Alulról számított (pénzügyi mérleg alapján)</i>	-2 225	-2 011	-2 954	-2 474	-9 663	99
7.3. <i>Eltérés (Tévedések és kihagyások egyenlege, NEO)</i>	-1 363	-126	-435	42	-1 881	-173

2. tábla

A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása (szezonálisan kiigazított adatok)*
 millió euro

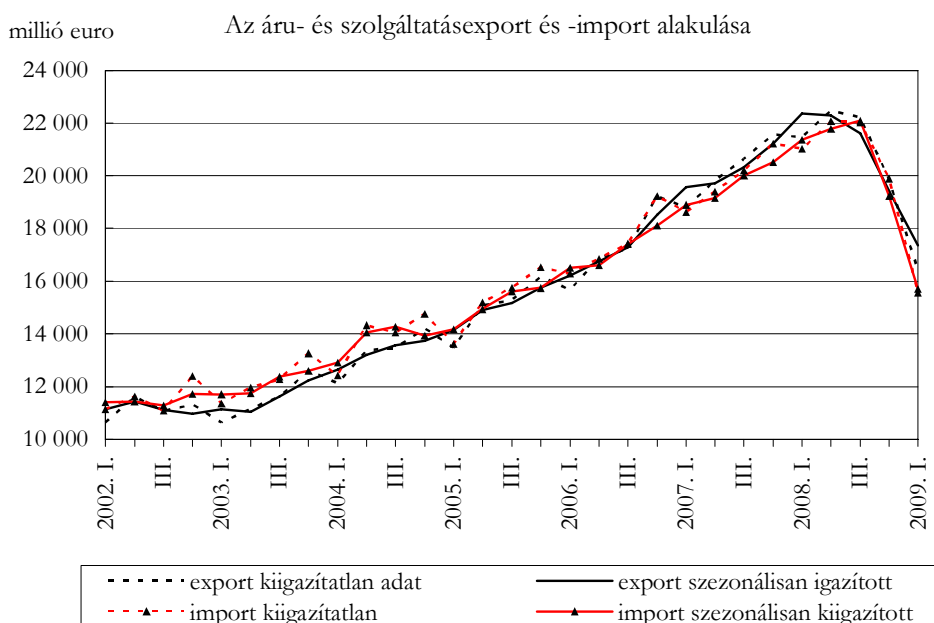
	2008				2009
	I. n.év	II. n. év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	377	412	397	303	590
1.1. Export	22 360	22 290	21 607	19 426	17 358
1.2. Import	21 373	21 771	22 084	19 226	15 708
1.1. Áruforgalom	338	118	-120	-144	686
1.1.1. Export	18 931	18 897	18 664	15 866	13 875
1.1.2. Import	18 515	18 679	18 852	15 976	13 175
1.2. Szolgáltatások	235	226	326	149	293
1.2.1. Idegenforgalom, egyenleg	304	317	357	360	358
bevétel	883	953	1 075	1 071	1 061
kiadás	632	675	704	690	648
1.2.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-106	-90	-82	-133	-84
bevétel	2 293	2 392	2 636	2 267	2 083
kiadás	2 465	2 484	2 564	2 490	2 233
2. Jövedelem és transzfermérleg	-2 197	-2 131	-2 275	-2 260	-2 164
2.1. Jövedelmek	-1 931	-1 921	-2 596	-2 052	-1 519
2.1.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem	-805	-795	-867	-856	-742
2.1.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem	-1 561	-1 536	-1 572	-1 536	-1 522
2.1.3. Munkavállalói jövedelmek	261	270	277	275	203
2.2. Viszonytalan folyó átutalások	-172	-181	-201	-210	-192
3. Folyó fizetési mérleg	-1 745	-1 705	-1 865	-1 883	-1 712
4. Tőkemérleg	495	426	369	351	332
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	-1 403	-1 341	-1 853	-1 823	-1 078

*Az egyenlegekre direkt kiigazítást alkalmazunk, ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.

A külfölddel szemben fennálló finanszírozási képesség összetevőinek alakulása

A folyó fizetési mérleg hiánya 2009 első negyedévében a szezonális hatásokat kiszűrve 1712 millió euro volt. A kiigazítatlan hiány 591 millió euro. A nagymértékű hiánycsökkenés oka egyfelől az áruforgalmi egyenleg kiemelkedő többlete, a szezonális hatásoktól megtisztítottan 686 millió euro. Az egyenleg javulása az export és import további visszaesése mellett következett be: a 2009 első negyedéves szint a 2006-os első negyedéves szintnek megfelelő. Az euróban számított értékeket tekintve az előző negyedévhez képest a csökkenés az exportnál 14, az importnál 21%.

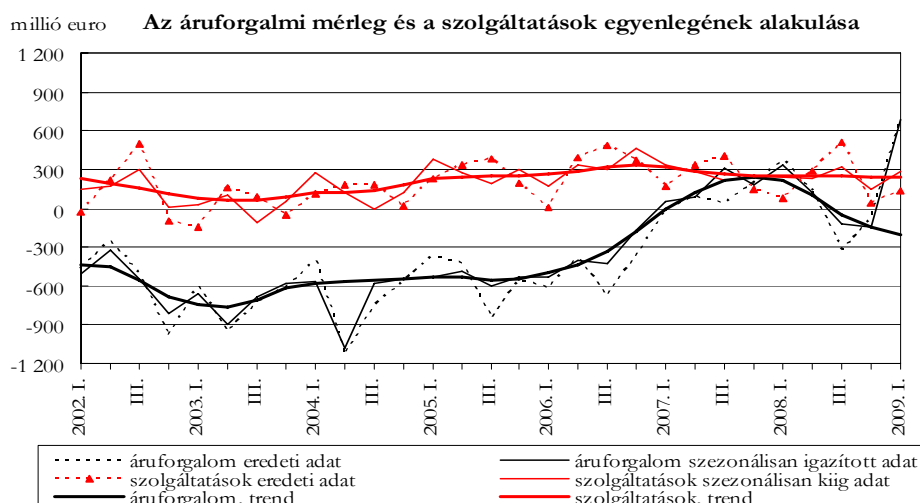
2. ábra

A szolgáltatások bevételi többlete az első negyedévben a szezonális hatásokat kiszűrve 293 millió euró volt.

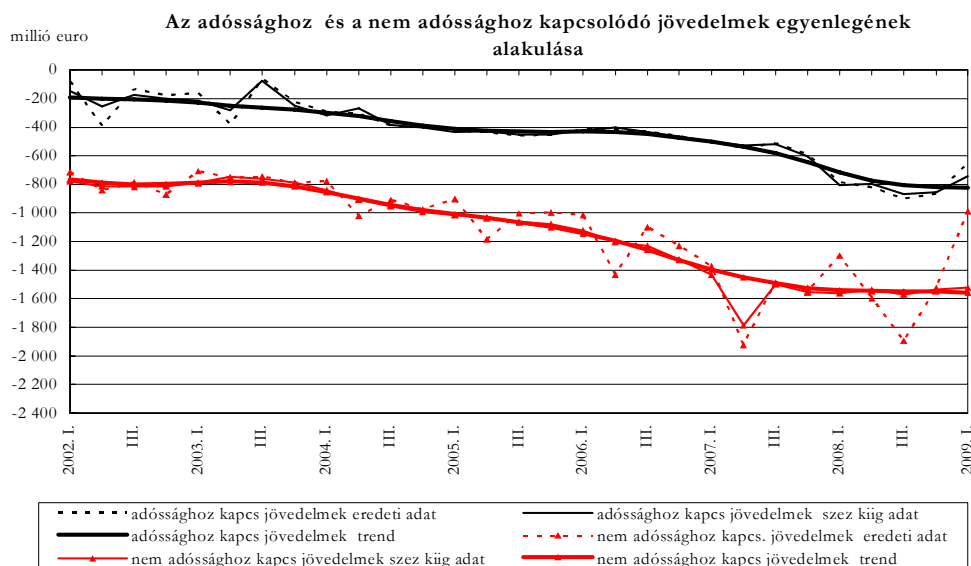
Az idegenforgalmi bevételek és kiadások is csökkentek. A szezonálisan kiigazított egyenleg 358 millió euró, ami megegyezik az előző negyedévi szinttel. Az egyéb szolgáltatásokon a bevételek és kiadások visszaesése mellett 84 millió euró hiány keletkezett.

3. ábra

A jövedelemmérlegben is meghaladta a kiadások csökkenése a bevételekét, így az egyenleg összességében javult: az adóssághoz kapcsolódó jövedelmek szezonálisan kiigazított hiánya 742 millió euró, a nem adósság típusú jövedelmeken keletkezett hiány pedig 1522 millió euró lett.²

4. ábra

A folyó transferek egyenlege 2009 I. negyedévében 58 millió euró többletet mutatott. Az EU-val kapcsolatos első negyedéves tranzakciókat tekintve, a folyó transferek bevételi többlete 244 millió euró, míg a tőketranszferként elszámolt tranzakciók bevételi többlete 862 millió euró. Összességében tehát az első negyedévben 1106 millió euró bevételi többlet került EU-transzferként elszámolásra a fizetési mérlegben.

² A nem adósság típusú jövedelmeken belül a közvetlen tőkebefektetések adózott eredménye 2008-ra és 2009-re becslés, 2009. szeptember 30-án fogjuk publikálni 2008-ra vonatkozó tényszámokat.

A vizsgált időszakban a nem adóssággeneráló finanszírozás formájában összességében 159 millió euro forrásbeáramlás történt. Ebből a magyar befektetők külföldre irányuló, részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetésének értéke 82 millió eurót, a külföldi befektetők magyarországi tőkebefektetései 200 millió eurót tettek ki. A magyarok külföldi befektetéseihez kapcsolódó újrabefektetett jövedelmek 169 millió euróval, míg a külföldiek magyarországi befektetésein elszámolt újrabefektetett jövedelem 456 millió euróval növelte a befektetések értékét.³ A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél 246 millió euro forráskiáramlás történt, ebből 380 millió euro volt a magyar befektetők külföldi részvényvásárlása és 134 millió euro a külföldiek magyar részvényvásárlása.

Az adóssággeneráló finanszírozás egyenlege az első negyedévben 258 millió euro volt, ebből a közvetlen tőkebefektetésekhez tartozó egyéb tőkemozgásoknál a magyar befektetők külföldi közvetlen tőkebefektetéseihez 23 millió beáramlás, a külföldiek magyarországi tőkebefektetéseihez pedig 120 millió euro forráskiáramlás kapcsolódott.

A tartalékok, adósságállomány alakulása

2009. március végén a jegybanki tartalékok értéke 27,9 milliárd euro volt. A közvetlen tőkebefektetésen belül elszámolt egyéb tőkét valamint a derivatívákat nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2009. március végén 51,6 milliárd euro (a GDP arányában 50,6 %) volt.

3. tábla
Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya

	2008					2009
	I.n. év nyitó**	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.n. év
1. Követelések	70 490	73 477	77 898	81 445	83 997	91 556
1.1. Nemzetközi tartalékok	16 385	16 815	17 290	17 409	24 040	27 890
1.2. Közvetlen tőkebefektetések*	29 648	30 633	31 128	32 593	32 732	35 245
1.3. Portfólió befektetések	6 379	6 479	7 189	7 336	5 986	5 912
1.4. Pénzügyi derivatívák	2 387	3 218	4 284	2 876	3 522	4 298
1.5. Egyéb befektetések	15 691	16 332	18 007	21 230	17 717	18 211
2. Tartozások	178 983	180 364	190 983	194 157	190 180	188 201
2.1. Közvetlen tőkebefektetések*	81 164	80 712	86 796	86 054	82 223	77 854
2.2. Portfólió befektetések	53 206	50 764	52 675	52 717	41 566	36 860
2.3. Pénzügyi derivatívák	2 533	3 715	3 886	3 128	4 492	5 887
2.4. Egyéb befektetések	42 081	45 172	47 626	52 258	61 899	67 600
3. Nettó tartozás (2-1)	108 493	106 886	113 085	112 712	106 183	96 645

Memorandum:/***

4. Bruttó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	79 266	82 157	86 763	92 731	97 419	99 594
4.1. Államháztartás és MNB	33 167	32 282	33 662	34 920	38 356	40 334
4.2. Magánszektor	46 100	49 875	53 101	57 811	59 063	59 261
5. Nettó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	45 916	47 425	49 412	52 211	54 085	51 643
5.1. Államháztartás és MNB	15 976	14 531	15 344	16 498	13 519	11 582
5.2. Magánszektor	29 940	32 894	34 068	35 713	40 565	40 061

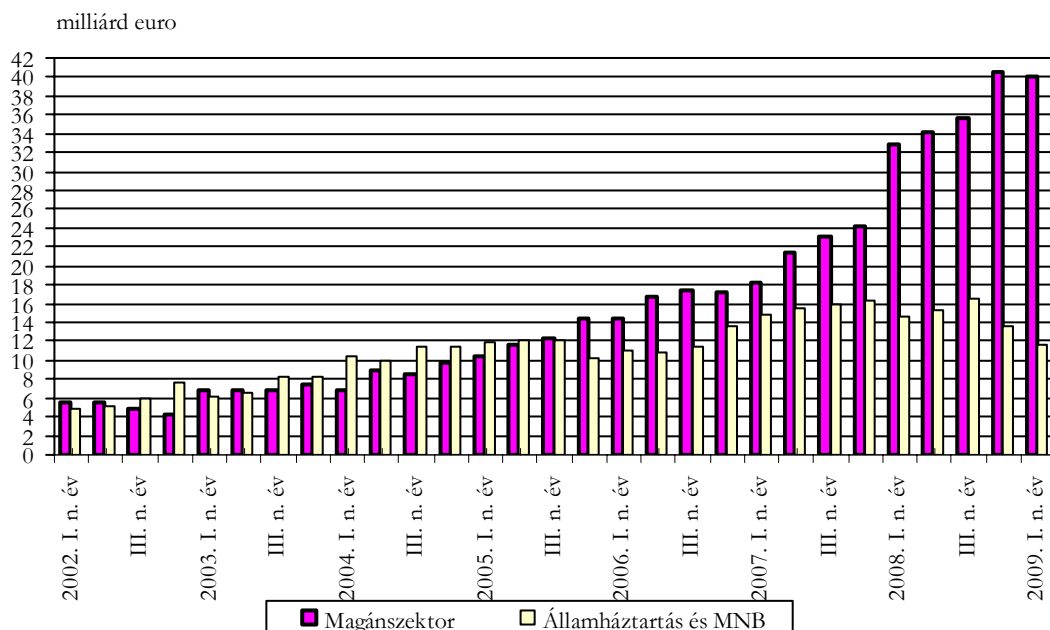
* a befektetés iránya szerinti bontásból a követelések illetve tartozások külön csoportosítva

** az új adatgyűjtési rendszerből származó nyitó állományok, a módszertani változás publikált adatokra gyakorolt hatása részletesen a 2008. első negyedévi statisztikai közlemény 2. mellékletében olvasható.

*** Az *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* kiadvánnyal összhangban az adósság nem tartalmazza tulajdonosi részesedést és a pénzügyi derivatívákat.

³ Az újrabefektetett jövedelem az adózott eredmény és a megszávozott osztalék különbsége. 2008-ra és 2009-re az adózott eredmény Ft-ban elkészített becslés még, ezért annak ellenére, hogy az osztalék már jelentett adatokon alapul, az újrabefektetett jövedelem is csak becslés. A forint/euro árfolyam alakulása az év első 3 hónapjában nagyban befolyásolta az euróban számított adatok alakulását.

5. ábra
Magyarország nettó adósságállománya (FDI egyéb tőke nélkül)*, 2002-2009

/ * Az *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* kiadvánnyal összhangban az adósság nem tartalmazza tulajdonosi részesedést és a pénzügyi derivatívákat.

*****

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően – a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák. A 2009. második negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat, valamint a 2008 éves adatokat 2009. szeptember 30-án teszi először közzé az MNB.

Részletes táblázatok: [Fizetési mérleg](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani megjegyzések](#)

Grafikon készlet: [Grafikonok](#)

[Kérdések-válaszok](#)

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A statisztikai sajtóközlemény célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek megtalálhatók a www.mnb.hu-n <<http://www.mnb.hu-n/>>.